

Naturskyddsföreningen

Alingsås, Bjarke, Hemsjö-Ödenäs

Program 2020

Ordföranden har ordet.

Det var min granne Anna Lisa som sa att: "Du som är så intresserad av naturen måste ju gå med i Naturskyddsföreningen!" Så fick det bli och sedan dess, i början av 1970-talet, har jag varit medlem i föreningen.

Min granne Anna Lisa sa inte att: "Du som är så intresserad av miljöfrågor ..." eller "Du som är så engagerad i klimatkrisen ..." eller "Du som tycker att överkonsumtionen är ett så stort problem. ...".

Nej det var naturintresset som det hängde på. På den tiden. Sedan dess har mycket vatten runnit under broarna och nu är intresset för naturen alltmer kopplat till engagemang också för en hållbar utveckling, minskade koldioxidutsläpp och så vidare och så vidare....

Det krisar och knakar nästan i varje vrå av vårt jordklot. Vad som händer med livet på planeten hänger mycket ihop med vad vi människor hittar på.

Just det, att hitta på saker, kan du som medlem göra i Naturskyddsföreningen. Bläddra i programmet och se! Häng sedan med och lyssna på ugglor. Gå tillsammans med andra i Risvedens gammelskogar eller slå med lie. Lär dig om våtmarkernas betydelse för klimatet eller skriv en insändare till lokaltidningen. Häng med ut på Mjörn med ångbåten Herbert eller delta i någon av våra grupper som sysslar med granskning av kommunala planer eller bevarande av gammelskog eller ta ett arbetspass vid stugan i Brobacka.

Eller kanske både och!

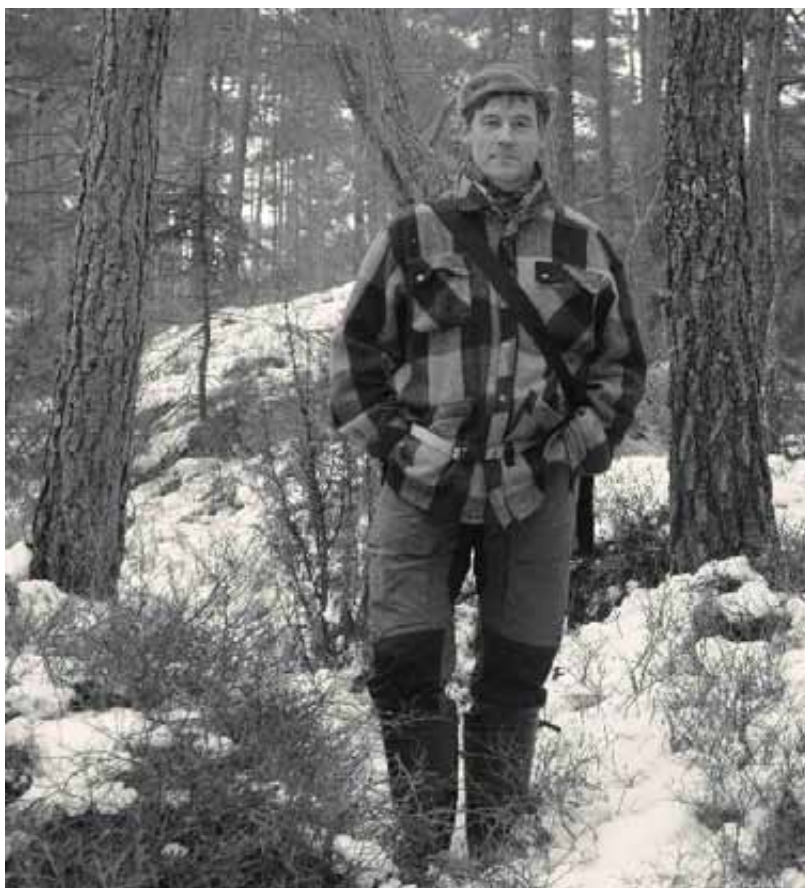
När jag nu tar över ordförandeklubban för Naturskyddsföreningen i Alingsås, Bjärke, Hemsjö Ödenäs från Anna Hansson (Tack Anna för 5 engagerade år!) är det med stolthet jag bläddrar i vårt programblad. Det händer en hel del.

Jag får tillsammans med styrelsen hälsa dig som medlem välkommen att delta i vår verksamhet.

Hoppas vi ses!

Mats Andersson

Ordförande i Naturskyddsföreningen i Alingsås

Mats Andersson. Foto: Pernilla Krantz.

Följ oss i sociala medier!

Vi finns nu på Facebook, Twitter och Instagram. Sök rätt på oss:

Naturskyddsföreningen Alingsås

@naturalingsas

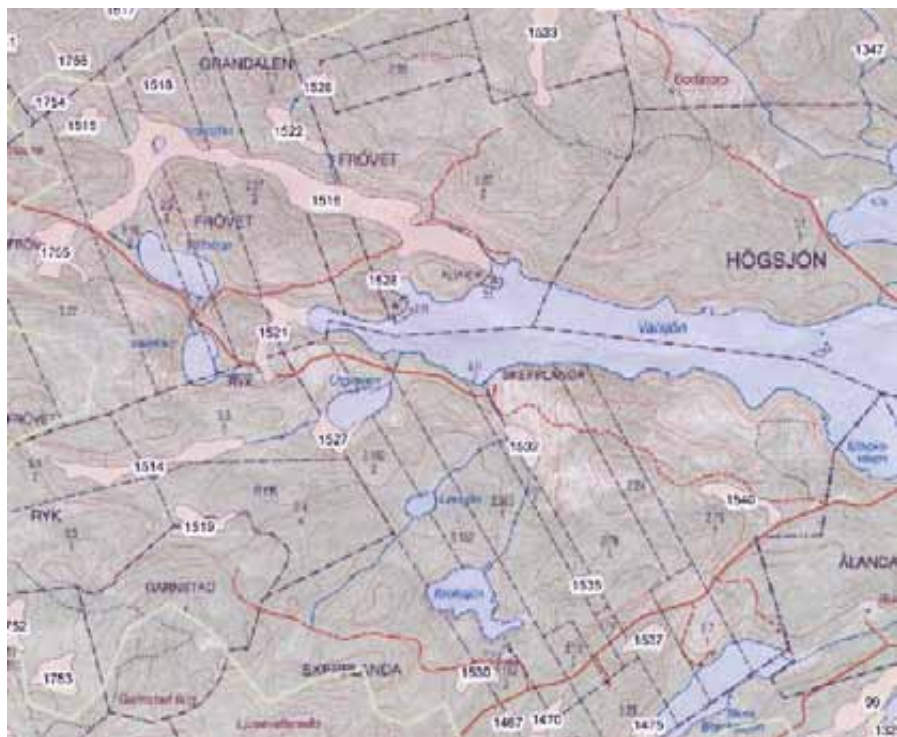

SNF Alingsås
(@SNF_Alिंग)

Våtmarksinventeringar i Risveden

Risvedengruppen har under 2019 vidgat sitt arbetsfält genom att gruppen fått ett anslag från Riksföreningens projekt 'Tid för våtmark'. Syftet är att inventera våtmarker med avseende på dikningar utgrävningar och andra ingrep inom Risveden och därigenom skapa ett underlag för eventuella restaureringsinsatser.

Under senare år har våtmarkers betydelse för dels vattenhushållningen i landskapet dels dikade våtmarkers stora läckage av koldioxid till atmosfären uppmärksamats. Torkan sommaren 2018 visade hur den framtida klimatsituationen kan komma att påverka vattenflöden genom bl.a. en kraftig försommartorka som under 2018 varade hela sommaren. Sjömagasinen i skogarna sjönk och påverkade vattenflödena i bäckar och åar. Många mindre bäckar torrlades helt, och även större bäckar/åar påverkades kraftigt.

Skogsdike. Foto: Ola Freijð

Den speciella, starkt och småskuret kuperade terrängen inom Risveden medför att man i dalgångarna finner antingen en ofta rejält blöt våtmark, sumpskog eller tallmosse, och så småningom ett bäckdråg som övergår i bäck som rinner till en mindre sjö. På kartan ser man detta inom ett för många välkänt område, terrängen kring Valsjön med många småsjöar och våtmarker.

Projektledning, och så småningom avrapportering står Sportfiskarnas Regionkontor i Göteborg för, och Risvedengruppens medlemmar kommer framför allt att göra en hel del inventeringar. På kartmaterial från Lantmäteriet har alla markerade våtmarker fått ett unikt id-nummer. Den stora mängden våtmarker totalt har medfört att gruppen fick lägga fokus på de viktigaste avrinningsområdena, sådana som Slereboån, Grönån, Forsån (Råttån), Valån, Söabäcken med flera av de bäckar som avvattnar till Anten eller Mjörn. Inom dessa finns stationär eller lekvandrande öring, och/eller lax och i några fall faktiskt rikliga bestånd av flodpärlmussla, bl.a. i Råttån trots att långa sträckor var mer eller mindre torrlagda 2018. Det kan alltså vara viktigt att hitta objekt som är belägna högt upp i avrinningsområdena vilka kan bidra till ett jämnare och mer uthålligt flöde i bäckarna nedströms.

För arbetet har ett protokoll och manual tagits fram och ev. fynd av diken eller som i bland endast en mindre grävning i utloppet av våtmarken registreras med längd och djup för att man enkelt ska kunna beräkna ar-

betsinsatsen vid restaurering. Fotodokumentation och en uppskattning av hur omgivande skogsmark ser ut är andra data som är bra underlag. Ibland hittas riktigt hemska exempel på nya dikningar (se bilden av Ola Freijd) och t.om. även sprängda diken, men även små mer eller mindre igenvuxna diken, vars funktion alltså har upphört. Under våren 2020 ska arbetet vara färdigt och då ska vi i gruppen även ha haft några träffar med markägare. Förhoppningsvis ska vi också kunna presentera ett eller flera objekt där vi får tillstånd att fortsätta planera, i bästa fall objekt som är olika och som kan göra skillnad.. För en ev. restaurering kommer nya pengar att kunna sökas.

Många av områdets mindre våtmarker är positivt nog inte alls påverkade och dessa utgör ofta små pärlor i skogslandskapet genom en rikare mångfald än i produktionsskogen som omger. Inventeringen medför att gruppens medlemmar kommer till platser som annars kanske inte skulle ha besökts, ibland riktigt fina skyddsvärda miljöer vilket är det som är de vanliga besöks-/inventeringsobjekten för gruppen.

Eftersom arbetet är omfattande så inbjuder vi intresserade att höra av sig om de vill delta. Vi går ofta ut i mindre grupper, mera sällan ensamma, vilket ger goda möjligheter att få inblick i hur arbetet går till. Samtidigt får man ibland en god uppfattning om vad Risveden verkligen innebär, men också trevlig gemenskap med fika på någon väl vald plats och även viss artkunskap om man så vill. Vi tittar naturligtvis lite extra om vi passerar naturskogensklaver och andra intressanta områden.

Ingvar Andersson tfn 0322-713 31 el 070-338 01 49.

Efterord...

I 5 år har jag haft förmånen att vara ordförande i Alingsås Naturskyddsförening. Nu lämnar jag med varm hand över ordförandeklubban till nästa person. Det har vart en trevlig tid. Styrelsearbetet har varit gemytligt och samarbetsandan god. Jag finns så klart kvar som en resurs i föreningen och leder några av programaktiviteterna under det nu påbörjade verksamhetsåret.

Det var en fin förening redan när jag tillträdde ordförandeskapet. Jag har ändå arbetat en del med verksamhetsutveckling och varit nöjd med resultatet. Ett strukturerat och effektivt arbete för styrelsen, ett nytt koncept med öppna styrelsemöten 2 gånger per år, ökat fokus på sociala medier, utökad kontakt och dialog med kommunen och uppmuntran till aktivism har varit några av de lyckade arbetsområdena.

Naturskyddsföreningen verkar för att hos människor väcka och underhålla känslan för naturen och dess värden. Vi verkar också för att människans samhälle och verksamhet anpassas efter naturens förutsättningar. Vi arbetar också med att väcka opinion och påverka beslut rörande naturskydd och miljövård, samt verkar för skydd och vård av värdefull natur. En mycket viktig verksamhet.

Det är roligt och trevligt att arbeta för så goda syften! Jag är tacksam för den tid jag arbetat tillsammans med styrelsen och övriga aktiva medlemmar.

Anna Hansson

Ordförande åren 2015–2019
Alingsås Naturskyddsförening

Alingsåskretsens Skogsgrupp

För ganska precis ett år sedan skrev jag följande rader som inledning till en text om den skogsgrupp som Naturskyddsföreningen har — *"Så har vi passerat ytterligare ett årsskifte och dagarna efter var ju mer eller mindre vårlika, en påminnelse om en möjlig varmare framtid som delvis redan är här. Vad detta innebär för våra svenska skogsmarker och dess olika arter kan inte förutses, men vissa arter med nordlig tyngdpunkt kan försvinna, sydliga arter kan vandra norröver och "nya svenska" arter invandrar söder ifrån"*.

Nåväl, fortsättningen under våren och försommaren blev både varm och torr, varför många fruktade att föregående års skogsbränder skulle upprepas. Så blev det nu inte eftersom resten av sommaren blev någorlunda normalt blöt. Däremot dök ett annat problem upp, en kraftig utvidgning av områden i södra Sverige som härjades av granbarkborrar. Var på skogsbruk och delvis myndigheter visade prov på ett förhastat och okritiskt agerande. Dagens monotona granplantagerna är naturligtvis som

Tallskog. Foto: Mats Andersson.

Stenhag. Foto: Mats Andersson.

gjorda för att barkborrarna ska kunna frodas. Den torra sommaren 2018 stressade granarna och blev dessutom gynnsam för uppbyggnaden av barkborrepopulationen. En tidig varm vår 2019 gav sedan en tidig svärmning och relativt omfattande anrepp. Skogsbruk och politiker skyllde på reservaten som hård för angreppen, vilket dock tillbakavisades av forskare. Gången är snarast denna: skogsägare kalavverkar till gränsen på reservaten, reservatens kantgranar blåser ner eller stressas av den exponering de plötsligt utsätts för, därefter kommer ev. angrepp. Dagens skogsbruk med granplantager (ibland på fel marker) och ett kalhyggesbruk med ringa eller ingen hänsyn har stor del i att angreppen sker i reservaten. I reservaten blir dock angreppen ofta inte så allvarliga då trädslagvariationen är större än i brukad skog. Detta innebär färre granar och även att fler fiender till barkborrarna förekommer. En del tog tillfället i akt och anmälde avverkningar på grund av barkborreangrepp, vilket innebar att de fick carte blanche för omedelbar avverkning (normalt ska 6 veckor gå innan avverkning får påbörjas). Någoting i den stilen gjorde Alingsås kommun (via Skogssällskapet som förvaltar skogen) på ett område i Hjortmarka, och ca ett hektar gran och tallskog hann avverkas innan arbetet stoppades. Naturskyddsföreningen kunde inte finna något bevis för att det skulle ha rört sig om ett färskt utbrott.

Miljömål nås inte

Så här i början av året kan man konstatera att politikerna totalt misslyckats med att vidta de nödvändiga åtgärderna för att nå miljökvalitetsmålet Levande skogar med mållåret 2020. Det är tyvärr inte det enda målet som inte uppnås och för flera områden är utvecklingen fortsatt negativ. Särskilt allvarligt är att ett övergripande mål som Ett rikt växt och djurliv långt ifrån kan nås med nuvarande insatser. Utarmningen fortsätter men inte bara i skogarna. I global skala talas det alltmer om en sjätte massutrotning och forskare varnar för att så många som en miljon arter (många okända) riskerar att försvinna från jordens förändrade/förstörda ekosystem. Mänsklig ekonomisk aktivitet, inkluderande också en effekt som den globala uppvärmningen, har nått sådan omfattning att man definierar en ny geologisk tidsperiod, antropocen.

Ovanstående relaterar direkt till att även 2019 innebar en fortsättning av den politiskt beslutade nedmonteringen av en framsynt och så småningom kanske hållbar skogspolitik. Den genom budgetnedskärning och Januariöverenskommelse avbrutna rikstäckande 10-åriga nyckelbiotopsinventeringen följdes av att Skogstyrelsen beslöt stoppa registrering av nyckelbiotoper vid avverkningsanmälningar. Det blir alltmer tydligt att Skogsvårdslagens (från 1992) portalparagraf om att produktions- och miljömål ska vara likställda inte fungerar, främst genom politikens brist på insikt om att nuvarande icke hållbara skogsbruk kräver omfattande skydd för att bevara mångfalden. Detta kostar naturligtvis pengar, som i dagsläget inte beviljas. Alternativet är en genomgripande förändring av skogsbrukets metoder, t.ex. att föryngring i stor skala sker med hyggesfria metoder och en annan trädslagssammansättning i de nya skogarna. I dagsläget kan också en ökad avverkningsålder vara viktig då den på kort sikt skulle betyda mycket för att öka skogens roll som kolsänka, en viktig faktor för att minska de allt högre halterna av koldioxid i atmosfären.

Kritisk remiss

Det omfattande förslaget om en 'Nationell strategi för skydd av skog', har dessutom omsatts i regionala program med Länsstyrelse och Skogsstyrelsen som huvudmän. Under Remisstiden lämnade Risvedengruppen en kritisk och grundlig granskning av det regionala förslaget som dock totalt negligerades. Detta innebär t.ex. att skogsområden som Risveden inte

Älgjur. Foto:Mats Andersson.

prioriteras och därför inte kan påräkna fler skyddsinsatser för lång tid framöver. Det under 2019 remissbehandlade förslaget om ökad virkesproduktion i framtiden presenterades i början av 2020. Med åtgärder i 88 punkter, bl.a. dikning, gödsling, främmande trädslag och nya metoder för plantproduktion, skulle tillväxten kunna ökas kraftigt. I arbetet med förslaget deltog även Naturskyddsföreningen i en samordningsgrupp, men i en kraftfull reservation tog föreningen avstånd från förslaget. Detta eftersom inte konsekvenserna för skogarnas biologiska mångfald och miljökvalitetsmålet 'Levande skogar' beaktas. Detta skarpa avståndstagande förtegs ofta i samband med mediarapporteringen.

Sedan länge har ett övergripande arbete pågått inom Naturvårdsverket där begreppet 'Grön Infrastruktur' (GI) varit centralt. Även detta program har brutits ned till ett regionalt program med listning av olika åtgärder som behövs för att upprätta en 'Grön Infrastruktur'. För många är begreppet säkert lite odefinierat och abstrakt, men i realiteten så innebär det inget annat än att biologisk mångfald ska bevaras och utvecklas i landskapskala. Något som bl.a. innebär att det ska finnas en funktionell

Lärkemossen. Foto: Mats Andersson.

konnektivitet (närmast spridningskorridorer) som garanterar att arters bevarandestatus och ekosystems funktion inte försämras i ett landskapsperspektiv. Som vanligt finns det inga speciella pengar för att uppnå detta, och begreppet riskerar gå samma väg som det gamla begreppet Riksintresse, i stor utsträckning en papperskonstruktion.

Kommer stärkt äganderätt?

Med Januariöverenskommelsen kom en punkt om att tillsätta en utredning: Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen (dir. 2019:46). Kommittédirektivet sammanfattas som — " Syftet med utredningen är att värna och stärka den privata äganderätten till skogen genom att stärka rättssäkerheten för markägare och företag, och säkerställa att markägare får ekonomisk kompensation för inskränkningar i ägande- och brukanderätten i den utsträckning de har rätt till. Syftet är också att belysa eventuella målkonflikter och att synergier nyttjas mellan internationella och relevanta nationella åtaganden om biologisk mångfald och en växande cirkulär bioekonomi. Utredaren ska dessutom föreslå hur incitament för hållbart skogsbruk och en förbättrad legitimitet för den

förda skogs- och miljöpolitiken kan skapas. Förslagen ska sammantaget främja en växande skogsnäring och hållbar skoglig tillväxt med god och säkerställd tillgång till nationell biomassa från den svenska skogen.

Utredningen har mycket kort tid till sitt förfogande och riskerar få lämna vissa frågeställningar vidare till nya? utredningar. I bästa fall kan det bli en hygglig sammanställning av fakta och lämpliga åtgärder där naturvård och miljömål beaktas. I sämsta fall kommer skogsägare och näring att kunna få förslag som minskar deras sektorsansvar för utvecklingen i skogarna, ett ansvar som finns men som inte klart definierats. En viktig markering är att markägares skyldigheter inte får ökas och skälig ekonomisk ersättning ska utgå vid begränsningar i ägande eller brukanderätt. Man kan lämna förslag på utredningens hemsida: — skogsutredningen.se.

På det lokala planet kan vi konstatera att Risvedengruppens arbete alltmer sker i motvind, ljuspunkten där är de goda kontakterna med Naturarvet (klicka för skogen) och att det alltså finns en del intressanta områden att inventera och dokumentera. Gruppen har dessutom fått ett projektbidrag från Riksföreningen för inventeringar under 2020. Enligt mediauppgifter kommer under 2020 Rödene Vindkraftpark börja byggas, varvid den mycket skyddsvärda Stora Ulvesmosse blir kringgärdad av höga vindsnurror. Kommunen har satt igång en utredning om ett mycket fint skogsområde vid Ekåsaryd i Maryd. Bristande handläggning har dock medfört att området redan påverkats av det som benämns 'naturvårdsavverkning', som naturligtvis påverkat naturvärdena negativt.

Ingvar Andersson tfn. 0322-713 319

Natur- och miljöpriset

Motivationen: till Klimatfullmäktige/Klimatgruppen

som bedrivit ett starkt lokalt opinionsarbete med syftet att bromsa jordens klimatförändringar. Med en mängd aktiviteter såsom manifestationer, namnsamlingar, mobilisering på sociala medier och uppvaktning av kommunens förtroendevalda politiker har gruppen bedrivit ett fint arbete.

Delar av Alingsås klimatgrupp, som fått 2019 års Natur- och miljöpris. Från vänster Staffan Jacobsson, Stefan Bydén, Leslie Palmer, Örjan Hedblom, Lillemor Lindskog, Helen Rosell och Jan Bondesson. Nederst till vänster naturvårdskretsens avgående ordförande Anna Hansson.

Alingsås Naturskyddsförening har sedan 2009 årligen delat ut "Naturpriset". Priset, ett diplom och en prissumma, ska gå till den/de som på ett förtjänstfullt sätt arbetat för vår närnatur, gagnat lokal naturvård eller bidragit till en ökad kännedom om vår närnatur. Från 2018 kallas priset "Natur- och Miljöpriset". Detta ger möjlighet att uppmärksamma även förtjänstfullt arbete i ett lokalt engagemang som bidragit till skydd av miljön.

Föreningens styrelse utgör priskommitté och mottar tacksamt förslag på lämpliga kandidater till priset. Priset utdelas årligen vid föreningens årsmöte.

Dammsjöås

Det gamla torpet med sina sköna omgivningar är väl värd en utflykt. Det finns en promenadrunda med informationsskyltar. En utställning som informerar om ängar och deras skötsel och lite annat finns i den gamla torv-ladan ovanpå jordkällaren. När vädret så tillåter så kan man ta sig ett dopp i Dammsjön, det finns en badbrygga. Mitt i fårhagen finns två vindskydd där det går att övernatta och förbi vindskydden går en vandringsled som tar dig till Ängabostugan vid Gärdsken.

Naturskyddsföreningen är medarrangör vid "de vilda blommornas dag" den 14/6 och vid slåttern den 6/8, se vidare programmet respektive slåtterprogrammet på sidan 35.

Torpet sköts av Alingsås friluftsklubb och Alingsås hembygdsförening. Vill man delta i det praktiska arbetet är man välkommen dit på måndagar mellan 9 och 12.

Lutande björken på Dammsjöås. Foto: Mats Andersson.

Brobacka

Brobacka Naturreservat är Alingsås naturskyddsförening speciella ögonsten. Naturreservatet ligger ca en mil från Alingsås centrum vid väg 180 mot Sollebrunn. Bussförbindelse finns. Detta är en pärla med natur, kultur, vandringsstigar, utsikter och även insikter genom den utställning som man kan titta på i det gamla soldattorpet. Varje söndag från mitten av maj till mitten av september är stugan öppen kl 11–15 då medlemmar i Alingsås naturskyddsförening är där som stugvärdar.

Från stugan går en markerad stig som leder förbi en skalgrusbänk och till jättegrutor, vilka är en geologisk sevärdhet. Leden är relativt lättgången och man kan stanna och bilda sig vid de utplacerade informationstavlorna. Några långa trappor för vandraren upp till utsiktsplatserna på det s.k. räkneberget. Här är det särskilt lämpligt att spana efter fåglar. Kanske får man syn på en pilgrimsfalk eller havsörn ovanför Mjörn i väster.

Den medtagna matsäcken kan intas på berget eller kanske vid ett av borden utanför soldattorpet. Man får då njuta av de öppna markerna där ängsblommorna väntar på den årliga slåttern. Detta är en av de ängar som Alingsås lierade ängsgrupp slår med lie varje år i juli-augusti. Välkommen att vara med på årets slåtter lördagen 11/7 med början kl 14.00.

Man kan också ägna sig åt att fantisera om hur det var att leva här som torparfamilj på 1800-talet. Vad kunde man odla, räckte betet för en ko eller några getter? Var det gott om

Dottern Beata och Sven Höög framför torpet.

Musikunderhållning vid slåttarn 2009. Foto: Stefan Bydén

hasselnötter på buskarna och hur var livet för soldaten Höög och hans familj i den lilla stugan. Höög, som fick sin lön av traktens bönder för att kunna inställa sig hos försvarsmakten när så behövdes.

Brobackagruppen:

Bodil Hildenwall
bodil.hildenwall@gmail.com

Stellan Andersson
stellanandersson_47@yahoo.se

Stefan Bydén stefan@byden.nu

Dagmar Gildebrand
dagmar.gildebrand@byden.nu

Utsikt över den stora världen i Brobacka. Foto: Stefan Bydén

www.brobacka.se

Program 2020

Mars

Onsdag 11/3

Studiecirkel om mångfald i skogen, ekosystem och arter.

Se sid 36.

April

Onsdag 8/4

Ugglekväll

Vi hoppas på bra väder och besöker ugglemarker i utkanten av Alingsås. Tidigare år har vi lyckats hitta berguv, kattuggla, pärluggla och sparvuggla. Vi tar ett längre stopp där vi tänder en brasa så ta gärna med något att grilla eller annan fika. Varma kläder, oömma skor och ficklampa är också bra att ha.

Samling kl 19.30 vid Willys parkering för samåkning i bil. Vi är tillbaka ungefär kl 23.

Ansvarig: Fredrik Åstrand, tel 0766-37 63 48

Onsdag 15/4

Fagning av ängen i Brobacka

Samling på parkeringen vid Willys kl. 17.45 för samåkning. Medtag lövräfsa, sekator och naturligtvis fika. Under fikapausen lyssnar vi till vårfåglarnas sång

Ansvarig: Bodil Hildenvall, tel 0322-507 63

Tisdag 21/4

Öppet styrelsemöte

Studiefrämjandet kl 18.30–20.00

Välkommen att som medlem medverka på ett styrelsemöte. Vi pratar om aktuella händelser, programpunkter, önskemål från dig som medlem, med mera.

Lokal: Studiefrämjandet på Göteborgsvägen 10 (trappor). Föranmälan inte nödvändig. Välkommen.

Ansvarig: Mats Andersson, 0706-188123

CENTRALTRYCKERIET/ALINGSÅS

Offset & digitalt tryck i färg & svartvitt

– Miljödiplomerat Alingsås-företag –

Plangatan 20 • 441 30 Alingsås
Tel. 0322-10799 • E-post: 032210799@telia.com
www.centraltryckeriet-alingsas.se

**Alla arrangemang
görs i samarbete med
Studiefrämjandet**

Torsdag 23/4

Vårvandring i Hjortmarka

I vårfagra marker gör vi en kortare rundvandring inom reservatet och avnjuter vår fika på lämplig plats. Vi tittar på vårväxter, mossor och lavar och njuter av fågelsången. Vi är ute dryga 2 timmar och går ca 4 km på fina stigar.

Samling vid Hjortgårdens p-plats kl. 18.00

Ansvarig: Ingvar Andersson,
tel. 0322-713 31 el. 0703-38 01 49.

Maj

Torsdag 7/5

Brobacka, städning och fagning

Samling på parkeringen vid Willys kl. 17.45 för samåkning. Vi fortsätter med städning inne och röjning av lederna. Om örnbråkarna kommit upp så slår vi av dem med lie också. Under fikapausen lyssnar vi till vårfågelnas sång

Ansvarig: Bodil Hildenvall, tel 0322-507 63

Lördag 9/5

Fågeltornskampen Fågelmorgon vid Nolhagaviken

Räkna alla fågelarter som hörs och ses från fågeltornet tillsammans med Ornitologiska föreningen, drop-in 05:00-13:00.

Naturskyddsföreningen guidar från 07.00, kanske även med en promenad i närområdet. Ta med en kikare, fika och varma kläder.

Ansvariga: Mats Andersson, 0706-188 12,
Fredrik Åstrand, 0702-24 86 69.

Hjortgården
– mer än orientering!

**Dagkonferenser i
naturskön miljö**
Hyr för konferens eller kick-off.

Tipspromenader
Söndagar

OK SKOGSHJORTARNA
ALINGSÅS ORIENTERINGSKLUBB
www.skogshjortarna.com

Lönn. Foto: Mats Andersson.

Sparbanken

Onsdag 13/5

Vandring i Brobacka

Följ med på vandring i det geologiskt intressanta Brobackaområdet. Vi kommer bl.a. att vandra genom hävdade ängar och några av landets största jättegrytor, få information om Mylonitzonen som passerar Brobackaområdet och ta oss upp på Räkneberget med den vackra utsikten över sjön Mjörn. Med lite tur får vi se intressanta fåglar, t.ex. under vår fikarast på berget. Vandringen är ca 3 km och kan varieras beroende på vädret. Sträckan är medelsvår med några branta stigningar och ej barnvagnsvänlig. Grova skor, helst kängor, rekommenderas. Ta med matsäck för en fika och gärna en handkikare. Kollektivbusstrafik angör hållplatsen Brobacka korsväg i direkt anslutning till reservatet.

Samarrangemang med Västkuststiftelsen

Samling kl. 18.00 vid parkeringen i anslutning till reservatet.

Ansvarig: Stellan Andersson,
tel 0322-63 69 28, 0706-07 62 47

Torsdag 21/5

Mjörntur med ångbåten Herbert

Vi samlas 9:45 på Ångbåtsvarvet för avfärd kl.10. Under 4 timmar stävar vi runt på sjön och studerar det omgivande landskapet och öarnas fågelliv. Rast med fika (toalett) på Risön. Max. 25 personer, kostnad 200 kr.

Bindande anmälan senast 14/5 till:
Ingvar Andersson,
tel. 0322-713 31 eller 0703-38 01 49,
b.ingvar.andersson@telia.com

Fredag 22/5

Mångfaldens dag

Samling på parkeringen vid Brobacka kl. 18 för vidare transport upp mot Anten.

Vi vandrar ett par timmar under kvällen och studerar några av de arter som finns i de olika miljöerna som finns i området.

Ansvarig: Ingvar Andersson,
tel 0322-713 31 eller 0703-38 01 49

Alingsås

Juni

Söndag 14/6

De vilda blommornas dag

Anordnas som vanligt på Dammsjöås (kl. 10.00–16.00). Samarrangemang med Alingsås Hembygdsförening och Friluftsklubben. Lätt vandring som sker på den nya natur- och kulturleden. Medtag fika och har du dessutom en fåtflora ta med även den. Samling med avfärd för samåkning kl. 9.30 från P-plats i östra ändan av Norra Strömgatan.

Kontakt: Sven-Åke Mökander,
tel 0322-67 23 10 eller 0706-72 31 56,
Marie Sundvall,
tel 0322-156 32 eller 0738-00 40 08

Juli

Lördag 11/7

Ängsslåttern börjar i Brobacka

kl 14. Sedan följer ytterligare 12 slåttertillfällen under juli och augusti. Se vidare på sid 34.

Ansvarig: Stefan Bydén, 0322-67 20 80

Augusti

Ängsslåttern fortsätter

September

Söndag 6/9

Ingared

– sovstad eller naturparadis?

På Ingaredsdagen ordnas en vandring runt Ingareds naturpärlor under ledning av Calle Bergil.

Kl 10–13 med samling vid affären i Ingared.

Samarrangemang med Ingareds byalag.

Ansvarig: Stefan Bydén, 0322-67 20 80

Söndag 6/9

Svamputställning i Storken på svampens dag

Svampens Dag är ett nordiskt samarbete och Sveriges Mykologiska förening står för planeringen i vårt land och samarbetar bl.a. med Naturskyddsföreningar. Utställningen är på plats från kl. 10 och fram till kl. 14 Då kommer också kunniga svampkonsulenter att vara där för att diskutera och ge råd om mat-svampar m.m. Du kan också få hjälp med att bestämma eget material.

Ansvarig: Ingvar Andersson,
tel 0322-713 31 el 0703-38 01 49.

Söndag 13/9

Kulturvandring i Risveden

Under sakkunnig ledning av Morgan Melgaard vandrar vi runt och beser de lämningar som finns kvar från tidigare bosättningar i Värhuvudsområdet. Samling kl. 10 på parkeringen vid Brobacka för samåkning. Vi vandrar ca 5 km under ca 3 timmar klädsel efter väder och gärna stövlar.

Trana. Foto: Mats Andersson

Ansvarig: Ingvar Andersson,
tel 0322-713 31 el 0703-38 01 49.

Måndag 14/9

Skyddade naturområden

Vi får besök från kommunens ekolog som berättar om de skyddade naturområden vi har i kommunen. Det finns också en möjlighet till dialog och att ställa frågor.

Kl 18.30–20.00, Studieförbundet, Göteborgsvägen 10

Ansvarig: Anna Hansson, 0729-68 07 56
annabohus@yahoo.com,

Tisdag 29/9

Jord och jordbildning

Professor Håkan Wallander från Lund föreläser om förhållanden och processer som påverkar och styr bildningen av våra olika jordar. Håkan har bl.a. studerat inverkan av mykorrhiza i granskogar, varit med och sett hur jord bildats på vulkanön Surtsey.

Plats och tid meddelas via ANF:s hemsida och annonsering.

Ansvarig: Ingvar Andersson,
tel 0322-713 31 el 0703-38 01 49.

Oktober

Tisdag 20/10

Öppet styrelsemöte

Studieförbundet kl 18.30-20.00

Välkommen att som medlem medverka på ett styrelsemöte. Vi pratar om aktuella händelser, programpunkter, önskemål från dig som medlem, med mera.

Lokal: Studieförbundet på Göteborgsvägen 10 (trappor). Föranmälan inte nödvändig. Välkommen.

Ansvarig: Mats Andersson, 0706-188123

November

Söndag 8/11

Vandring i Eklidens naturreservat/Risveden

Vi går en runda i Eklidens naturreservat i Risveden nära Skepplanda.

Stigarna är branta och kan vara blöta så promenaden kan upplevas som smått krävande. Fika är obligatoriskt. Vi är ute ca 4 timmar.

Samling vid Willys parkering 10.00 eller vid korsningen i Kvarnabo 10.15.

Ansvarig stigfinnare: Mats Andersson,
tel 0706-18 81 23

Torsdagen 19/11

Våtmarkernas betydelse – klimat och vattenbalans

Risvedengruppen har drivit ett inventeringsprojekt för att hitta dikade våtmarker i skogarna. Redovisning av gruppens inventeringsprojekt.

Föreläsning av Åsa Kasimir om vilken betydelse dikade torvmarker har för avgång av växthusgaser.

Ansvarig: Ingvar Andersson,
tel 0322-713 31 el 0703-38 01 49,

December

Torsdag 17/12

Workshop: Insändare och aktivism

Vi ger en introduktion till vad man bör tänka på när man skriver insändare och andra skrivelser för att bilda opinion och påverka beslutsfattare och verksamhetsutövare.

Vi skriver tillsammans på plats och publicerar/skickar det som blir klart. Tips på annan typ av aktivism ges också. Var med och påverka för natur och miljö!

Kl 18.00–20.30, Studieförbundet, Göteborgsvägen 10

Ansvarig: Anna Hansson

Kontakt: annabohus@yahoo.com,
tel 0729-68 07 56

Januari 2021

Bildvisning.

Se media för tid, plats och bildvisare.

Februari

Tisdag 23/2

Årsmöte/Kretsstämma

Kl 18.30-21.00 .

Plats: Se hemsida/Facebook/annons.

Som vanligt blir det förhandlingar, utdelning av föreningens Natur- och miljöpris, följt av fika.

Lämna gärna in motioner och kom med önskemål till verksamhetsplanen. Hör också gärna av er till valberedningen (Fredrik Åstrand, 070-2248669, fredrik.astrand@live.se och Viveca Johansson, 0709-625884, viveca.aceviv@telia.com) om ni själva vill delta i föreningsarbetet eller har förslag på personer som bör bli förtroendevalda. Vi har också olika aktivitetsgrupper, bl.a. har vi en skogsgrupp, en Brobackagrupp och en plangrupp.

Ansvarig: Mats Andersson, 0706-18 81 23

Hemsida:

<https://alingsas.naturskyddsforeningen.se>

Andra arrangemang av intresse

Lördag 28/3

Länskonferens Norra Älvsborg

Vi får två föredrag med klimatfokus, dels om skogens roll (hur ser koldioxidbalansen ut) av Roger Olsson dels om växthusgasers avgång från dikade skogliga torvmarker av Åsa Kasimir.

Samling på Bergagården, Hunneberg från 9.30 och sedan börjar vi kl. 10. Länsförbundet bjuder på lunch och under eftermiddagen fram till kl.15 diskuterar vi organisationsfrågor (enkäten redovisas).

Kontakta Ingvar Andersson, tel. 0322-713 31 el. 0703-38 01 49

Framtidsveckan 29/3–5/4

Se även Framtidsveckans kompletta program eller <http://mjornbygdensnaturcentrum.se/evenemang/2020-03/>

Klädbytdag 4/4

Lördag 2/5

Länsstämma Naturskyddsföreningen Norra Älvsborg

Årets värd är kretsen i Herrljunga. Plats meddelas av Ingvar Andersson. Samling för fika 9:30, förhandlingar kl. 10. Efter serveras soppa innan vi besöker Bokskogen i Molla.

Räv. Foto: Mats Andersson.

hektors
blommor

Fredag 16 – söndag 18/10

Årets kretskonferens

Med fokus på klimatet. Norra Älvsborg håller i arrangemanget, som kommer äga rum i Dals Ed, går att åka med bra tågförbindelse hela vägen. Länsförbundet och kretsarna lämnar bidrag till kostnaderna.

Detaljer kan ändras, se separat annonsering på Kansli Väst när program m.m. är spikat. Då kommer också anmälningsblankett att finnas på nätet.

Vill du delta, anmäl dig till ansvarige Ingvar Andersson tel. 0322-713 31 eller 070-338 01 49 senast 27/4, så ordnar vi samåkning.

Helgen 12–14/6

Riksstämman i Mora

Ta tillfället i akt och påverka vad SNF i framtiden ska fokusera på. Mer info och anmälan via riksföreningens hemsida. Vill du vara ombud? Kontakta din lokala krets för att få instruktioner om röstning m.m. och även länsförbundet i Norra Älvsborg för diskussion om bidrag och alternativ representation m.m.

v 40

Miljövänliga veckan

Eventuella aktiviteter meddelas på hemsidan/Facebook.

Slåtter i Dammsjöås 2018. Foto Stefan Bydén.

**Aktiviteter från andra föreningar och kretsar kan du hitta på Mjörnbygdens naturcentrums hemsida:
<http://mjornbygdensnaturcentrum.se/evenemang/2020-03/>**

Aktivism – du kan påverka mer än du tror!

Man behöver inte vara förtroendevald eller inneha något specifikt uppdrag för att påverka. Vem du än är så kan du med en egen liten insats vara med och värna natur och miljö. Här kommer lite exempel på vad du kan göra, på egen hand eller tillsammans med några andra medlemmar.

Det finns oändligt många möjligheter att bidra! Du kan delta i Naturskyddsföreningens aktiviteter, delta i Alingsås Klimatgrupps manifestationer varje fredag kl 17–18, skriv en insändare, skriv en fråga till styrelsen i din egen förening (bostadsrätt, idrott, musik, vägförening etc) eller en motion med krav på åtgärder till din förenings årsmöte, titta på din egen klimatpåverkan med hjälp av www.klimatkalkylatorn.se, fråga ledningen på din arbetsplats om vilken miljö- och klimatpåverkan verksamheten har och prata om metoder för att minska påverkan. Öka dina kunskaper om natur och miljö så att du har en större verktygslåda att arbeta med.

Om du önskar delta i aktivism i grupp inom SNF så kan du till exempel:

- Genomföra en informationskampanj – ”på gatan”, social medier, utskick, annonser.
 - Skapa en manifestation – samling, tal, marsch.
 - Gör ett studiebesök – boka möte, eller besök spontant, uppvakta.
 - Projekt – skapa något nytt/bättre, resurser finns att söka från SNF riks.
- Det är trevligt att engagera sig för natur och miljö, och du kan påverka!

Anna Hansson

Ordförande år 2015–2019

Sebastian, Alice och Elsa värvar nya medlemmar.

Lite om mjörns fågelliv inför turen med ångbåten Herbert

Västra Mjörn med Sunnerö i fonden. Foto: Ingvar Andersson.

Sjön Mjörn är med sin dryga 55 km² en stor sjö som genom sin rikedom på öar, skär och vikar och med omgivande stränder skapar en stor variation för flora och fauna. Den skärgårdslika miljön ger dessutom det rörliga friluftslivet unika möjligheter med ett mycket livaktigt båtliv. Sjön är fiskrik, och ger goda sportfiskemöjligheter både sommar och vinter. I sjön finns minst 16 arter, kanske på senare år mest känd för gös men även en mycket storvuxen öringstam.

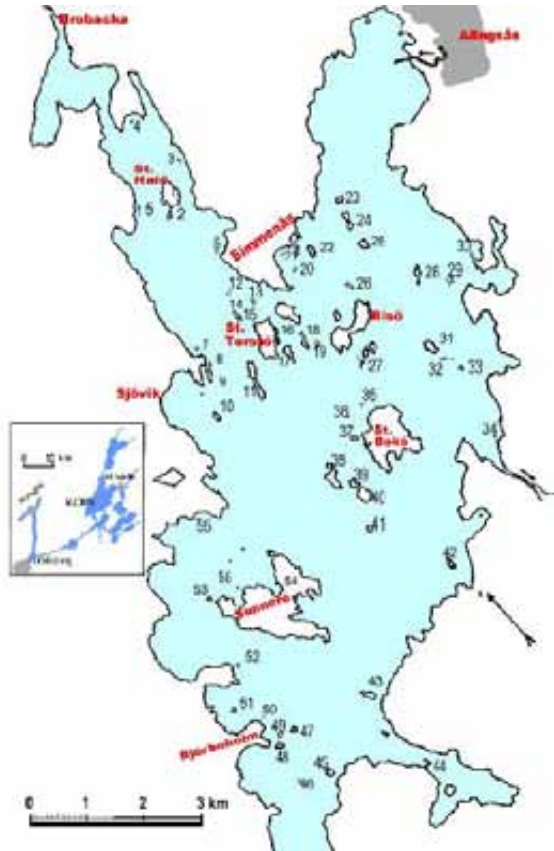
Som liten glytt fiskade jag mycket med morfar och fascinerades redan då av de många fåglarna med fiskmåsen som dominant men med storlomsskrik och skäggdoppingsskrän som en påtagliga inslag. på 1950-talet fanns fortfarande mycket betad strandäng med bl.a. mängder av gulärlor och enkelbeckasiner.

Naturligt är Mjörn en mesotrof sjö med inslag av bergiga oligotrofa stränder, särskilt ute på öarna. Orenat avlopp från Alingsås och näring från åkrarna längs Säveån skapade från slutet av 1940-talet den starkt eutrofierade Nolhagaviken med ett särskilt rikt fågelliv. Denna utveckling kulminerade 1963 med en enorm algblomning och omfattande fiskdöd. Vassarnas som tillkommit under denna period blev dock kvar under åtskilliga decennier tills stora flockar av kanadagås och grågås började påverka utbredningen genom betning.

1959 blev jag med kikare och började på allvar intressera mig för fåglar, bl.a. sprang jag omkring på St. Halö där det då häckade mängder med fiskmåsar och 1–2 par strandskator. Så småningom hittade jag till Nolhagaviken och träffade likasinnade, Stig F.Z och M.M..

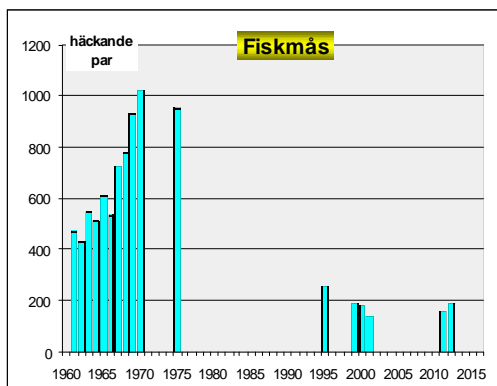
Inventering

Därmed satte vårt gemensamma projekt igång – inventering av häckande fåglar i Mjörn. Inledningsvis per kanadensare vilket inte alltid var så trevligt, och därefter med morfars gamla motorbåt. Så småningom engagerades dessutom ett antal fältbiologer från den nybildade klubben. Dessa mycket noggranna (boräkning) inventeringar höll på fram till 1970, och på kartan över sjön syns de öar vi var iland på. Under perioden därefter har mer sporadiska inventeringar gjorts för att sedan återupptas under 2000-talet men nu ofta utan exakt boräkning.

Under denna period hände otroligt mycket med den häckande fågel-faunan i sjön. Antalet häckande par fiskmåsar och gråtrut fördubblades och för fisktärnan tredubblades antalet. En sedan länge känd inlandshäckande population av havstrut var dock i stora drag oförändrad med ca 5 par årligen. Mot slutet av 1960-talet kom nya häckfåglar in i sjön. Skratmåsar hade länge förväntats börja häcka i någon vassvik, som Nolhagaviken, eller på västsidan där näringssökande flockar sågs sommartid. Det första boet sågs dock på det s.k. Andskär där den stora fisktärnekolonin höll till. Ingen unge blev dock flygg. Bara några år senare, 1975, häckade dock fler än hundra par på olika öar. Ännu en art, silltrut etablerade sig som häckfågel 1969 på 'trutön' Högholmen. I slutet av 1960-talet kom så de första bofynden av vigg, en art som länge misstänktes häcka. Arten började ruva

sent gömd i stora starttuvor och tryckte hårt varför vi sannolikt förbisett den tidigare. När väl koden knäckts så häckade minst 15 till 25 par kring 1970 till 1975 då vitfågelpopulationerna var som störst, men så sent som 1995 inräknades 26 par. Detta år var häckpopulationerna av vitfågel redan mycket mindre än de varit ca 20 år tidigare. En indikation på kraftig nedgång finns redan i mitten av 1980-talet, men någon heltäckande inventering finns inte från detta år

Färre måsfåglar

Jämfört med maxantalet häckande par har fiskmåsen minskat med ca 75 procent, och nästan motsvarande gäller för gråtrut och fisktärna. Skrattmåsen har efter en period med minskning åter blivit vanligare med som mest ca 170 par 2011. Däremot har havstruten i stort förblivit vid sin tidigare numerär med ca 5 par årligen. Den måsfågel som stadigt ökat under de sista decennierna är silltruten med 15–20 par idag.

Viggen har påtagligt minskat liksom småskrak och den tidigare vanliga skäggdoppingen och sothöna, vilka framför allt var vanlig i vikarna vid Nohaga. Storlommen har i stort hållit ställningarna med kring 5 par som årligen häckat, dock har det varit mycket ovanligt med lyckade häckningar under senare år. Knölsvan som under 1960-talet häckade med drygt 5

Exempel på lite udda bon som påträffats, många ägg och fisktärna samt viggbo bredvid fiskmåsar. Foto: Ingvar Andersson.

Sjöns unga kungar. Foto: Bjarne Modigh.

par (även på land ute på småskären) har också minskat och vissa år har ungprouktion helt uteblivit. Man kan alltså konstatera att det hänt mycket under den drygt 80-åriga period som det finns vissa data från. De tidiga data från åren kring 1950 är dock mycket ofullständiga, men t.ex. finns en observation av ett flertal häckande havstrutar från Kariholmen, som vi endast vid något tillfälle sett enstaka fiskmåsar på. Vidare kan man numera räkna in huvuddelen av sjöns skrattmåsar på Käringholmen som från början ofta låg under vatten vid våra inventeringar. Vi har naturligtvis sett en del roliga saker under årens lopp:

Rovfåglar och änder

I Mjörn fiskar ett flertal fiskgusepar som häckar i Risveden, Rödeneplantån eller på några öar och vid en strand. Arten har ofta varit ett regelbundet inslag vid vistelse ute på sjön, med en population som dock varierat en del under åren och på senare år varit relativt låg. Ett tag häckade berguv på en av öarna under ganska många år och de sista åren har havsörn etablerat sig som häckare med en årlig produktion av 2 ungar. Under båturen med Herbert har vi chans att se en hel del av dessa fåglar samt kanske ytterligare intressanta fåglar. Under årens lopp sågs tidigt storskarv, änder som sjöorre, svärta och ejder samt ibland svarttärna och dvärgmåsar, även en del vadare har setts rastande på öarna men mestadels sträckande.

Skrattmåskoloni. Foto: Ingvar Andersson.

Under åren med inventeringarna så har vi också bidragit till naturskyddet genom att ett antal viktiga häckningsöar blivit fågelskyddsområden med landstignings- och delvis närmandeförbud, något som dock inte alltid respekteras.

Det finns naturligtvis mycket mer att berätta om Mjörns många olika invånare. Sjön erbjuder ju som sagt ett formidabelt gösfiske, dert finns en intressant flora och en mängd olika småkryp av olika ordningar längs stränder och botten, ett sammelsurium av olika växt- och djurplankton i frivattenmassorna (största djup är ca 50 m). Många öar och fina stränder finns där man kan lägga till och njuta av sol, bad och matsäck.

Ingvar Andersson

Alingsås lierade ängsgrupp

Ängsslätter är ett viktigt bidrag i bevarandet av den biologiska mångfalden. Och om man inte bryr sig om den så kan man komma till slåttern för att få prata bort en stund eller få en välförtjänt fikastund efter genomförd slätter.

Vi medverkar denna sommar vid slättergillen på flera slättermarker i våra trakter. Totalt blir det 13 ängar och mader som ingår i årets kalender. I år startar slåttern på "vår" äng i Brobacka lördagen den 11 juli och avslutas tisdagen den 11/8 på Sandhult. Kom en eller flera gånger för att slå eller räfsa.

Om du tappat bort detta program så finns information om slåttern på naturskyddsföreningens hemsida <https://alingsas.naturskyddsforeningen.se/alingsas-lierade-angsgrupp/> där du kan ladda hem ett program eller i Mjörnbygdens naturcentrums kalendarium <http://mjornbygdensnaturcentrum.se/evenemang>

För frågor eller samåkning kontakta

Stellan Andersson tel 0322-63 69 28 eller

Stefan Bydén 0322-67 20 80, 0706-72 20 80

Det är bra att börja tidigt med slätter. Här tar Alfred Marlow tag i Vråna Foto Tom Marlow.

Slätterkalender 2020

Lördag 11/7 14 00

Brobacka Naturcentrum

Väg från Alingsås mot Älvängen. Skylt efter 9 km Brobacka Naturreservat. Föreningen står för fika.

Måndag 13/7 18 00

Örsbråten, Ödenäs

600 m efter Ödenäs kyrka (från Alingsås), sväng vänster mot Örsbråten. Passera sjön Ören. Uppe i Örsbråten, ta vänster och kör ca 250 m.

Onsdag 15/7 18 00

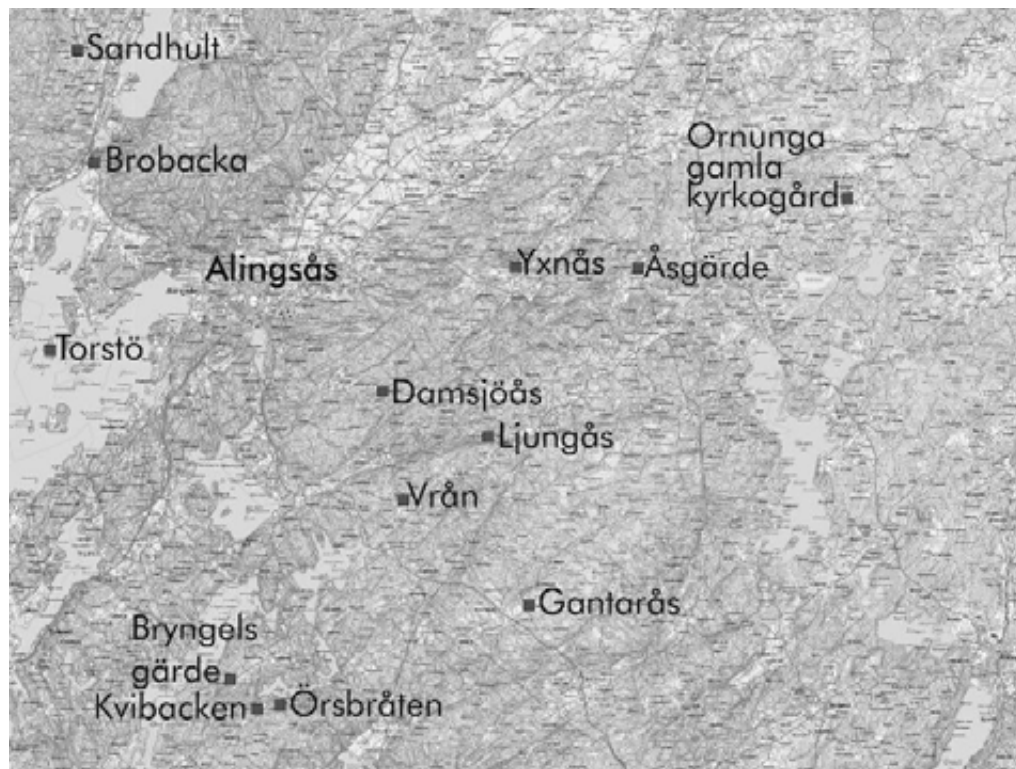
Madslåtter på Torstö

Samling vid Willys p-plats kl. 17.45, samåkning till Simmenäs fiskestuga, båt hämtar. Efter slåttern bjuds på kaffe och tårta i trädgården.

Lördag 18/7 14 00

Slätter i Bryngels gårde

Kör från Ödenäs kyrka söderut en km. Parkera vid skylt Tallåsen. Ängen ligger på höger sida ner i backen. Efter slåttern bjuds på kaffe och bulle.

Måndag 20/7 18 00

Yxnås

Vägen till Kärtared, vidare vägen mot Vårgårda, norr om Sävåån. Efter en dryg km parkering på höger sida. Efteråt bjuds på fika.

Torsdag 23/7 18 00

G:a Kyrkogården, Ornunga

Vägen 182 mot Ljung/Annelund. Ta höger i Asklanda mot Ornunga. Kör 2,5 km till Ornunga Gamla Kyrka.

Lördag 25/7 14 00

Gantarås, Töllsjö

Kör väg mot Borås, passera väg mot Töllsjö. Efter 4 km skylt Gantarås. Kör 1 km till flera röda hus på backkrön, höger sida. Musik och fika.

Måndag 27/7 18 00

Åsgärde, Närunga

E20 mot Vårgårda. Höger mot Ljurhalla i Bälinge. 5,6 km efter Kärtared vänster mot Brunnlid. Håll vänster efter 150 m, höger efter 700 m till och sedan vänster efter 150 m. Ca 1 km till. Slättergille med sång och mat med "ekologiska förtecken".

Onsdag 29/7 18 00

Kvibacken, Ödenäs

600 m efter Ödenäs kyrka (från Alingsås), sväng vänster mot Örsbråten. Passera sjön Ören. Uppe i Örsbråten, ta höger och kör ca 250 m, torp på höger sida.

Lördag 1/8 1400

Ljungås, Skogsbygden

Boråsvägen förbi Lygnared, skylt Ljurhalla – efter 6 km parkeringsplats Ljungås. Promenad upp till gården 400 m. Förtäring och fika.

Måndag 3/8 kl 18 00

Vrån

Ta av från Boråsvägen mot Ljurhalla. Efter 2 km vägskylt till höger. Kör 200 m och sväng höger på grusväg – Vrån efter 300 m. Efter slåttern bjuds på kaffe o bulle.

Torsdag 6/8 18 00

Dammsjöås

Vägen till Maryd, vidare vägen söder om ån c:a 2 km. Efteråt bjuds på fika.

Tisdag 11/8 18 00

Sandhult, Risveden

Från Alingsås ut till Brobacka, höger mot Sollebrunn, efter 3,5 km vänster mot Granvattnet, efter 1,5 km torpet Sandhult på vänster sida. Efter slåttern bjuds på massor av hembakat.

Cirkel biologisk mångfald

Är du **Artnörd** eller har du bara ett allmänt naturintresse med fokus på skog?

Skogsgruppen har startat en studiecirkel av lite speciell karaktär.

Vi är några stycken som var och en kanske kan karakteriseras som artnördar. 2019 startade vi en cirkel men det blev bara några träffar i fält under tidig vår.

Tanken är att vi nu ska fortsätta. Vi tar upp mer allmänna frågor rörande olika skogars karaktär, karakteristiska arter och strukturer i dessa. Vi börjar med en inneträff den 19/2 och diskuterar även lämplig litteratur. Det går dock bra att 'hoppa på' cirkeln senare under året.

Sedan ger vi oss ut i fält och ser på arterna. Inledningsvis mossor, lavar och vedsvampar vilka kan studeras även under vintern.

Under året fortsätter vi sedan med al-handa artgrupper som blir aktuella under säsongen, kärlväxter, insekter (vi

har en trollsländeexpert) marksvampar och diverse småkryp, allt efter gruppens önskemål.

Anmäl dig till cirkeln:

Ingvar Andersson, 070-338 01 49 eller
eposten, b.ingvar.andersson@telia.com

Styrelsen

Ordförande: Mats Andersson,
Mjölseredsvägen 16, 441 75 Sollebrunn
tel 0706-18 81 23
e-post: mats.andersson@alingsas.se

Vice ordförare: Pernilla Krantz, Laggare-
backen 12, 441 57 Alingsås, tel 0709-64 02
38, e-post: pekrantz@hotmail.com

Sekreterare: Elsa Höök, Floravägen 18A,
441 43 Alingsås, tel. 0725-44 96 65,
e-post elsahook2@gmail.com

Vice sekreterare: Jonas Sandstedt,
Ekåsavägen 3, 441 65 Alingsås,
tel 0705-77 35 50,
e-post: jonas.sandstedt@westpatent.se

Kassör: Tom Marlow, Plangatan 3D,
441 30 Alingsås, tel 0738-45 33 20,
e-post: tommy.marlow@gmail.com

Övriga ledamöter:

Ingvar Andersson, Svarteviksvägen 15,
441 91 Alingsås, tel 0322-713 31, 0703-38
01 49, e-post: b.ingvar.andersson@telia.com

Stefan Bydén, Viktoriagatan 9,
441 33 Alingsås, tel 0706-72 20 80,
e-post: stefan@byden.nu

Suppleanter

Siri Nordberg, Gåsvägen 7, 441 40 Alingsås,
tel: 0767-66 80 50,
e-post: siri.nordberg@hotmail.com

Sebastian Birgersson, Rännevägen 70,
441 75 Sollebrunn, tel: 0704-28 73 11,
e-post sebastian.birgersson96@gmail.com

Rolf Edvardsson, Knektegårdsgatan 61C,
441 37 Alingsås, tel 0322-104 28, 0703-80
36 86, e-post: rolf.edvardsson@telia.com

Alice Schiller, Diamantgatan 2, 441 45
Alingsås, tel. 0761-48 19 14
aliceschiller3@gmail.com

Valberedning

Fredrik Åstrand, Ormekullevägen 12 D,
441 40 Alingsås, tel 0766-37 63 48
e-post: fredrik.astrand@live.se

Viveka Johansson Plangatan 15 B
44130 Alingsås, tel 0709-62 58 84
e-post: viveca.aceviv@telia.com

Revisorer

Thomas Boveden

Lennart Lennermo

Arbetsgrupper/ansvariga för vissa frågor kontakt med andra föreningar

Postmottagare och sammankallande

Mats Andersson

Medlemsansvarig

Mats Andersson

Pressansvarig

Mats Andersson

Annonser

Ingvar Andersson

Webb

Siri Nordberg, Stefan Bydén

Facebook, Instagram

Alice Schiller,

Elsa Höök, Anna Hansson

Referat

Alice Schiller

Material

Pernilla Krantz

Arkiv

Ingvar Andersson

Skogsgrupp

Ingvar Andersson

Klimatgrupp

Pernilla Krantz

Brobäck

Bodil Hildenvall, Stefan Bydén,

Stellan Andersson, Dagmar Gildebrand

Delar av den nyvalda styrelsen. Övre raden från vänster Ingvar Andersson, Stefan Bydén, Rolf Edvardsson och Alice Schiller. Nedre raden från vänster Mats Andersson, Pernilla Krantz och Elsa Höök.

<i>Natursnokarna</i>	Dagmar Gildebrand
<i>Plangrupp</i>	Lennart Gustafson
<i>Levande Risveden</i>	Rolf Edvardsson
<i>Republiken Risön</i>	Stellan Andersson
<i>Säveåns vattenråd</i>	Stefan Bydén
<i>Alingsås Lierade Ängsgrupp</i>	Stellan Andersson, Stefan Bydén

<i>Alingsås Ornitologiska Sällskap</i>	Fredrik Åstrand
--	-----------------

Bankkonto på Sparbanken:
8304-8, 23531905-0

Hemsida:
<https://alingsas.naturskyddsforeningen.se>

Dovhjort. Foto: Mats Andersson.

B Avs. Mats Andersson,
Mjölsaredsvägen 16,
441 75 Sollebrunn

Jag vill bli medlem i
Naturskyddsföreningen
Alingsås

Jag vill bli fullbetalande medlem

Vi vill att hela familjen skall vara med

Medlemsavgift 295 kr Familjemedlemskap 365 kr

Naturskyddsföreningen skickar inbetalningskort
och välkommenpaketet till ovanstående adress

Medlemmen värvad av Alingsåskretsen

Onsdag 8/4	Ugglekväll
Onsdag 15/4	Fagning av ängen i Brobacka
Tisdag 21/4	Öppet styrelsemöte
Torsdag 23/4	Vårvandring i Hjortmarka
Torsdag 7/5	Brobacka, städning och fagning
Lördag 9/5	Fågeltornskampen
Onsdag 13/5	Vandring i Brobacka
Torsdag 21/5	Mjörntur med ångbåten Herbert
Fredag 22/5	Mångfaldens dag
Söndag 14/6	De vilda blommornas dag
Lördag 11/7	Ängsslåttern börjar i Brobacka
Söndag 6/9	Ingared – sovstad eller naturparadis?
Söndag 6/9	Svamputställning i Storken
på svampens dag
Söndag 13/9	Kulturvandring i Risveden
Måndag 14/9	Skyddade naturområden
Tisdag 29/9	Jord och jordbildning
Tisdag 20/10	Öppet styrelsemöte
Söndag 8/11	Vandring i Verleskogen/Risveden.
Torsdagen 19/11	Våtmarkernas betydelse – klimat
och vattenbalans
Torsdag 17/12	Workshop: Insändare och aktivism
Januari	Bildvisning
Tisdag 23/2	Årsmöte/Kretsstämma

Jag heter _____
Född år _____
Adress _____
Postadress _____
Telefon _____
e-post _____